

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nationellt utdöd (RE)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Histeridae (stumpbaggar), **Släkte:** *Platysoma*, **Art:** *Platysoma elongatum* (Thunberg, 1787) **Synonymer:** *Cylister oblongus* (Fabricius, 1792), *Platysoma oblongum* (Fabricius, 1792)

Kännetecken

En blanksvart, långsträckt och lätt avplattad art som är 4 mm lång. De mycket kraftigt byggda antennerna och benen är rödbruna. Skenbenen är mycket breda och försedda med tänder på utsidan. Antennerna är försedda med en tydlig klubba. De tre yttersta längsraderna på täckvingarna är långa. Innanför dessa finns tre korta rader.

Utbredning och status

Tidigare känd från Västergötland, Uppland, Hälsingland och Västerbotten. Ej återfunnen efter 1940. Den huvudsakliga värdarten *Ips sexdentatus* var tidigare utbredd över en stor del av landet, men har minskat starkt och är efter 1990 endast känd från ett begränsat område i Pite lappmark. Närmast i Finland, ryska Karelen och Baltikum (Lettland, Litauen). Även i Finland anses arten vara försvunnen. Världsutbredningen sträcker sig från Mellan- och Sydeuropa till östra Sibirien och Mongoliet.

Ekologi

Lever som rovdjur i gångarna av barkborrar på barrträd. Främst knuten till *Ips sexdentatus* på tall, hos vilken äggläggning och larvutveckling har konstaterats (Vienna, 1980), men även *Tomicus piniperda* har angivits som bytesdjur. I södra Europa även påträffad under bark av lövträd, t.ex. ek och bok. Ett fynd på 1800-talet i Västergötland gjordes under barrträdsbark, i övrigt saknas närmare detaljer om artens levnadssätt i Sverige.

Hot

Främsta anledningen till artens försvinnande är troligen den starka minskningen hos den huvudsakliga värdarten *Ips sexdentatus*, som i sin kan relateras till brist på lämpliga livsmiljöer. Tänkbara anledningar till detta är skogsbrandsbekämpning, en minskad areal äldre tallbestånd och minskad mängd döda och döende tallar med tillräcklig barktjocklek.

Åtgärder

Urskogsliknande bestånd med barrträd måste undantas från avverkning.

Litteratur

Koch, C. H. 1989. *Die Käfer Mitteleuropas, Ökologi Bd 1*: 159. Krefeld.

Vienna, P. 1980. Coleoptera, Histeridae. Fauna D'Italia XVI. Bologna.

Författare

Håkan Ljungberg 2018. © ArtDatabanken, SLU 2018.